

A Nyílt Kormányzati Szakértői Munkacsoport

**2012. szeptember 6-i első ülését megelőzően érkezett
civil javaslatok összefoglalója**

A javaslatokat tevő szervezetek:

K-MONITOR

TÁRSASÁG A SZABADSÁGJOGOKÉRT

ÖKOTÁRS ALAPÍTVÁNY

EMLA

BUDAPEST INSTITUTE

TRANSPARENCY INTERNATIONAL

JOINT VENTURE SZÖVETSÉG

2012. május - szeptember

Központi és önkormányzati költségvetés közzététele

A Magyar kormány tegyen vállalást arra, hogy a költségvetési törvény és rendeletek tervezeteit és a végrehajtott költségvetést olyan formában mutatja be, amely érthető az érdeklődő állampolgárok minél szélesebb köre számára.

- a) A költségvetési adatokat nyílt, újrahasznosítható elektronikus formátumban (.xls, .xlsx, .csv) teszi közzé, szem előtt tartva az időbeni egységes kódolást és elnevezést.
- b) A költségvetési adatokat historikus és funkcionális bontásban is közzéteszi az Egyesült Nemzetek Szervezete által kidolgozott COFOG (Classification of the Functions of Government) rendszer minimum 3. szintjén. A funkcionális bontás egyes (al)kategóriához tartozó költségvetési tételekről, költségvetési sorokról szóló magyarázó anyagot illetve az ebben bekövetkező esetleges módosítások is közzétételre kerülnek.
- c) A fenti besorolás szerinti költségvetési adatokat a költségvetési év elején és végén, a költségvetés vitájának elkezdésekor, valamint a zárszámadás elkészítésekor, illetve a költségvetésben előállt valamennyi változtatás esetén teszi nyilvánossá.
- d) A konkrét számokon túl tudniuk kell azt is, hogy melyek azok a társadalmi célok, amelyeket a költségvetési kiadásokkal a kormány el szeretne érni. Egy interaktív költségvetési vizualizáció a hozzáfűzött magyarázatokkal mindezt lehetővé tenné.

Közbeszerzési adatok nyilvánossá tétele

A Magyar Kormány tegyen vállalást arra, hogy a közbeszerzési adatok nyilvánosságát az alábbiak szerint biztosítja. A Közbeszerzési Hatóság ellenőrzi a közbeszerzési törvény által előírt közzétételi kötelezettség teljesítését az alábbiak szerint:

- a) **Egységes adattartalommal bíró, kereshető központi adatbázisba** kerülnek feltöltésre a közbeszerzésre kötelezett szervezetek – törvényben előírt – közbeszerzéssel kapcsolatos közérdekű adatai. A közzétett adatok tranzakció szintű részletes formában szerepelnek.
- b) **A nyílt adatbázist periodikusan kell frissíteni**, az állami szervek, vállalatok valamint az állami tulajdoni hányaddal működő vállalatok közbeszerzési adataival.
- c) Az adatgyűjtés módszertanát, illetve ennek valamennyi módosítását is nyilvánosságra kell hozni.
- d) Kiemelten fontos **az elektronikus közbeszerzés rendszerét kialakítani**, olyan biztonságos, felhasználóbarát informatikai rendszer bevezetésével, mely nem csak az ajánlattételt teszi lehetővé, hanem biztosítja a közbeszerzési eljárás teljes nyomon követését, valamint az adminisztratív ügyintézését is.
- e) **A közbeszerzési felhívások a jelenleginél jobban kereshetően kerülnek közzétételre** a Közbeszerzési Hatóság honlapján.

A köztulajdon hasznosítására kötött szerződések nyilvánosságra hozatala

A Magyar Kormány tegyen vállalást arra, hogy a köztulajdon (állami és önkormányzati vagyon) hasznosítására kötött szerződések tartalmát értékhatárra tekintet nélkül nyilvánosságra hozza az alábbiak szerint:

- a) A közzétételi kötelezettséget az ellenőrzésre jogosult szervek (ÁSZ, KEHI, kormányhivatalok) ellenőrzik, a közzététel elmulasztása esetén a szervvel, illetve a vezetőjével szemben legyen szankció alkalmazható.
- b) Önkormányzati vagyonhasznosítási ügyben lehetőség szerint nyílt ülést kell tartani.
- c) Az önkormányzati testületi nyilvános előterjesztések a meghívó kiküldését követően legyenek nyilvánosak, azokat a meghívóval együtt legyen kötelező közzétenni az önkormányzat honlapján.
- d) Amennyiben a közvagyon hasznosításánál nem a legjobb ár az ajánlatok elbírálásának szempontja, az értékelési szempontrendszer és az egyes ajánlatok értékelésének jegyzőkönyvét legyen kötelező közzé tenni a hasznosító közszerv honlapján.

Minősített adatok bírósági felülvizsgálata

A Magyar Kormány tegyen vállalást arra, hogy a minősített adatok valódi bírósági jogorvoslati eljárásának megteremti. Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése által biztosított közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jog legdrasztikusabb korlátozását a minősített adatok védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (továbbiakban: Mavtv.) jelenti. A hatályos jogi szabályozás szerint az állampolgárok kezében nincsen olyan eszköz, mely a titokká minősítés indokoltságának tartalmi felülvizsgálatához közvetlen és hatékony jogorvoslatot biztosít.

Egységes szabályok a nemzeti vagyonra vonatkozóan

A Magyar Kormány tegyen vállalást arra, hogy a közpénzek nyomon követhetőségének érdekében olyan egységes jogszabályi környezetet alakít ki, mely az Alaptörvény 39. cikke (2) bekezdésével összhangban biztosítja a közvetett állami és önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok vagyonának átláthatóságát. Megfontolandó egy olyan tartalmú jogszabály-módosítás, amely kimondja, hogy a közvetett és közvetlen állami, illetve önkormányzati tulajdonban álló gazdálkodó szervezetek is közfeladatot ellátó szervezetnek minősülnek, így az Infotv. (Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. tv.) hatálya alá tartoznak. (Indoklás: a jelenlegi bírói gyakorlat, amely a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó szabályok megszorító értelmezésének tilalmával szemben a közvetett állami tulajdonú gazdálkodó szervezeteket nem tekinti közfeladatot ellátó szervezeteknek.)

Az adatközlés minőségi megújítása

Az adatközlés formájáról a jelenlegi jogszabályok nem rendelkeznek megfelelő részletességgel. **A Magyar Kormány vállalja, hogy egységesen szabályozza az elektronikusan feldolgozható formátumok használatát, illetve a nyílt szabványokon alapuló formátumokban (pl. csv, json, xml) történő közzétételt.**

Környezeti ügyekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférés javítása

A Magyar Kormány tegyen vállalást arra, hogy

- a) a nemzetközi jó gyakorlatok figyelembe vételével **javítja a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférést**, a döntéshozatalban való részvételt és a jogorvoslathoz való jogot érintő jogalkalmazást; az e tárgykörökben készült, a társadalmi részvétel lehetőségét és eljárásait érintő jogszabály- és határozattervezeteket előzetesen vitára bocsátja és egyezteteti az érintett környezetvédő civil szervezetekkel, javasataikat a lehetséges mértékig beépítve a végleges szabályozásba.
- b) a környezeti részvételi jogok kérdésében mind **a közigazgatásban dolgozók**, mind az ítélkező bírák számára garantálja, hogy azok képzési, **továbbképzési programja** legalább választható tananyagként **foglalkozzon a környezetvédelmi jogérvényesítés és közösségi részvétel témakörével** – nemcsak a jogszabályok ismertetése, de a jó gyakorlat szintjén is.
- c) egy egyszerű, könnyen kezelhető, legfeljebb három lépésből álló online bejelentkezési rendszert hoz létre azon civil szervezetek számára, amelyek gyakorolni kívánják a Ket. 15. §-ából fakadó részvételi jogaikat, így a véleményezési jogot és az ügyféli jogokat, és ehhez értesítést igényelnek a megindult közigazgatási eljárásokról.

EU Alapok felhasználás tervezésében a társadalmi részvétel növelése

A Magyar Kormány tegyen vállalást arra, hogy a programozás során

- a) **az alapvető programdokumentumokat**, különösen a Partnerségi Szerződést a felelős kormányzati szervek nyílt és demokratikus folyamat mentén alakítják ki, a programozási dokumentumokat **megvitatják az önkormányzatokkal, társadalmi partnerekkel és a civil szervezetekkel**. A partnerek munkacsoportokban való részvétele világosan meghatározott szabályokon, átlátható döntéshozatalai folyamatokon és a partnerek által benyújtott észrevételek és elvárások kezelését meghatározó szabályokon alapul.
- b) A nyilvánosság hozzáférést kap a programozási folyamattal kapcsolatos részletes és naprakész információkhoz.
- c) **A kormányzat társadalmi egyeztetést kezdeményez minden**

programdokumentumról. Az egyeztetési folyamatot, az egyes anyagok véleményezését, valamint a találkozókra való felkészülést nem feszített időkeretben végzik. A véleményeket rögzítik és reagálnak rájuk.

A Magyar Kormány tegyen vállalást arra, hogy a végrehajtás során:

- d) A végrehajtás folyamatában az alapok végrehajtására és felhasználására vonatkozó részletes információk nyilvánosságát biztosítja,
- e) az EU alapok felhasználásával kapcsolatos minden szerződést közzétesz,
- f) Minden pályázati felhívást társadalmi egyeztetésre bocsát,
- g) Pénzügyi források különít el a partnerség elvének érvényesítésére, a civil szervezetek és a lehetséges pályázók kapacitásainak fejlesztésére az EU alapokhoz való hozzáférés tekintetében.

A Magyar Kormány tegyen vállalást arra, hogy a monitoring és értékelés során:

- h) Biztosítja az egyes szektorok kiegyensúlyozott képviseletét a monitoring bizottságokban.
- i) A civil szervezetek képviselőit demokratikus módon választják ki, az egyes NGO szektorok belső szabályai alapján. A civil szervezetek küldötteit tiszteletben tartják.
- j) A monitoring bizottságok tagjai hozzáférnek az információkhoz; a bizottságok üléseinek jegyzőkönyve nyilvánosan elérhető, és azokban minden tag észrevétele megjelenik.
- k) A tagok monitoring bizottsági munkájával összefüggő költségeit fedezik.

Egyéb javaslatok:

Az oktatás területén be kellene vezetni a (szlovák példához hasonlóan) az egyetemek honlapján a hallgatók szakdolgozatának kötelező közzétételét.

A közsféra szervezeteinek és az állami tulajdonban álló gazdasági társaságok részvételének támogatása az ÁSZ Integritás Felmérésében.

Integritás irányítási rendszer kidolgozása a központi közigazgatás számára és bevezetése a központi közigazgatás kulcsszervezeteinél.